

smijten

Het bereik van het Hebreeuwse woord.

‘Smijten’ is de vertaling van het Hebreeuwse werkwoord טָלַ / ThuWL. Het komt alleen enkele keren voor in de hiphil, de hophal en pilpal.. De basisvervoeging de Qal komt dus niet voor.

De Hiphil tereffen we behalve in Jona 1 nog aan in de volgende 5 teksten:

I Sam.18:11:

SV: En Saul *schoot* de spies, en zeide: Ik zal David aan den wand spietsen.

I Sam.20:33:

SV: Toen *schoot* Saul de spies op hem, om hem te treffen.

Jer.16:13:

SV: Daarom zal Ik ulieden uit dit land *werpen* in een land dat gij niet gekend hebt.....

Jer.22:26:

SV: En Ik zal u en uw moeder die u gebaard heeft *uitwerpen* in een ander land, waarin gijlieden niet geboren zijt.....

Ez.32:4:

SV: Dan zal Ik u(Egypte) laten op het land, Ik zal u *henenwerpen* op het open veld....

In deze teksten heeft dit werkwoord een pregnante kleur, waarvan in de meeste vertalingen helaas weinig of niets blijkt¹.

De Hophal, de passieve vervoeging van de Hiphil, komt in vier teksten voor:

Jer.22:28:

SV..... Waarom zijn hij (Chonia =Jojachin) en zijn zaad *uitgeworpen?* ja weggeworpen² in een land dat zij niet kennen?

Ps.37:24:

SV:Als hij valt, zo wordt hij niet *weggeworpen*, want de HEERE ondersteunt zijn hand.

Job 40:28(Hebr. telling 41:1):

SV: Zie, mijn hoop zal bedrogen uitkomen; zal hij ook voor zijn gezicht *nedergeslagen worden?*

Spreuken 16:33:

SV: Het lot wordt in den schoot *geworpen*, maar het gehele beleid daarvan is van den HEERE.

De Pilpal komt alleen voor in

Jes.22:17:

SV : Zie de HEERE *zal u wegwerpen* .met een mannelijke *wegwerping* en Hij zal u geheel en al overdekken.

In deze tekst komen we ook het enige, van de pilpal afgeleide, zelfstandige naamwoord tegen.

BR vertaalt deze tekst aldus:

Wohlan,

Er *wirbelt* im *Wirbel* dich um,

du Kerl,

rollt, rollt dich zusammnen.

Het NBG vertaalt: Zie de Heer zal u *wegslingeren*, *zoals een man iets wegslingert*; Hij zal u stevig ineenwickelen.

Ook in deze laatste tekst, zoals in de voorgaande, komt de specifieke betekenis van dit Hebreeuwse werkwoord duidelijk naar voren.

1. Ook BR vertalen meestal met ‘werpen’. Alleen Baader vertaalt consequent ‘schmeiszen’.

2. Hebreeuws: שָׁלַךְ / ShálàK.

Het bereik van het Nederlandse woord.

In Van Dale wordt het Nederlandse woord 'smijten' beschreven als 'hard gooien'.

Zo klinkt het in de zin: de deur werd dicht gesmeten of hij werd op de grond gesmeten.

De verantwoording van onze vertaling.

Uit bovenstaande blijkt, dat het Nederlandse 'smijten' verregaand correspondeert met het Hebreeuwse ThuWL. Alleen is het Nederlandse woord in onze taal gebruikelijker dan het Hebreeuwse woord in de teksten van TeNaCh.

Het causatieve karakter van de Hiphil in aanmerking genomen, zou voor de Qal de betekenis omschreven kunnen worden met 'gesmeten zijn'; uit 'gesmeten doen zijn' is dan 'smijten' af te leiden. De pilpalvormen drukken de steeds herhaalde beweging uit³; de vertaling kan zijn 'heen en weer smijten'

3. Zie Hebrew Grammar, Gesenius-Kautsch-Cowley § 55 f.